

بیمارستان هشت طبقه حریم منظری بافت تاریخی یزد را مخدوش کرد

تهدیدی تازه برای ثبت یزد در میراث جهانی یونسکو

◀ **نگار حسینی**

زمان زیادی به ثبت جهانی بافت تاریخی یزد در میراث جهانی یونسکو به عنوان کهن‌ترین بافت تاریخی دنیا باقی نمانده بود و به نظر می‌رسید بعد از سال‌ها مشکل کتابخانه موجود در حریم تاریخی حل شود و پرونده برای یونسکو فرستاده شود که ساختمان بلندمرتبه دیگری حریم منظری بافت تاریخی را مخدوش کرد. این ساختمان یک بیمارستان هشت طبقه است که در مجاورت بافت تاریخی قرار دارد و به شکلی منظر بافت تاریخی را تحت تأثیر قرار داده که تصور می‌شود ثبت بافت در یونسکو برای دومین بار با مشکل جدی مواجه شود. ساخت این بیمارستان از مصوبه‌های هیات وزیران در سفر سال گذشته دولت به استان یزد بوده است. البته مخدوش شدن حریم منظری این بافت تاریخی در جایی اتفاق می‌افتد که این بافت ارزشمند هنوز هیچ ضابطه‌ای در مورد حریم منظری ندارد؛ چیزی که به اعتقاد کارشناسان ناشی از تعلل مسوولان میراث در تدوین ضوابط برای این حریم بوده است.

از دست رفتن فرصت ثبت

«محمدرضا سیدحسینی» مدیر کل اسبق اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان یزد معتقد است با تمام پیگیری‌های گذشته و در حالی که پرونده یزد برای ثبت جهانی آماده شده است، ساخت این بیمارستان بلندمرتبه ثبت بافت تاریخی یزد را در یونسکو منتهی می‌کند. او به شرق می‌گوید: «بعید است بتوان کاری کرد و فرصت ثبت بافت تاریخی از دست رفته است.»

اما ساخت بیمارستان هشت طبقه در مجاورت بافت تاریخی در حالی است که سال‌ها پیش ساخت کتابخانه‌ای درست در میان بافت تاریخی شهر، ثبت جهانی یزد را به مخاطره انداخت. در آن زمان در پی شکایت سازمان میراث فرهنگی، دادگاه به کوتاه شدن ارتفاع کتابخانه حکم داد که البته با گذشت بیش از ۱۳ سال هنوز این حکم اجرا نشده است. «سیدحسینی» با اشاره به مشکل کتابخانه می‌گوید: «هیچ کس حکم دادگاه مبنی بر کوتاه کردن کتابخانه را اجرا نکرد که اگر این حکم اجرا شده بود الان با مشکل ساخت بیمارستان هشت طبقه مواجه نبودیم.» مدیرکل میراث یزد در دوران اصلاحات از متولیان شهری سوال می‌کند که مگر در شهر یزد زمین کم بوده که لازم باشد در چنین منطقه‌ای که منطقه‌ای بسیار شلوغ هم هست و اساسا مشکل پارکینگ دارد، بیمارستان ساخته شود؟ به علاوه اینکه اگر ساخت بیمارستانی با این ابعاد نیاز بوده چرا بیمارستان شهید صدوقی را که چندی پیش در دو طبقه ساخته‌اند، به جای این بیمارستان گسترش نداده‌اند؟ به گفته این کارشناس میراث فرهنگی، مسوولان در ساخت این بیمارستان حتی طرح تفصیلی شهر را هم رعایت نکرده‌اند. او تأکید می‌کند که یزد با آن

گزارش» وضعیت امکانات بیمارستانی در استان ایلام

منصور ساکن روستای آبدانان برای عمل دست همسرش به بیمارستان امام خمینی شهر ایلام آمده است. او به خاطر نبود امکانات و تجهیزات درمانی ۱۸۰ کیلومتر را طی کرده است تا به مرکز استان برسد. شهرستان آبدانان در جنوب شهر ایلام تنها یک بیمارستان مستهلک و قدیمی دارد. منصور یکی از ۵۵ هزار نفری است که در آبدانان زندگی می‌کند. بیشتر مردم این شهرستان برای استفاده از خدمات درمانی به شهر ایلام می‌آیند. او می‌گوید: «قرار بود بیمارستانی جدید در آبدانان ساخته شود که بعدی می‌دانم ساختنش به عمر من کفاف دهد.»

سال ۸۶ در هفته دولت، مراسم کلتگ زنی بیمارستان جدید آبدانان توسط هیات دولت که برای بار دوم به این استان سفر کرده بود، برگزار شد. در آن روز مسوولان وعده داده بودند بیمارستان آبدانان ظرف دو سال در زمینی به گستره ۳۵ هزار مترمربع و دو طبقه احداث می‌شود. برای آغاز عملیات اجرایی بیمارستان آبدانان هم ۱۲ میلیارد ریال اعتبار اختصاص یافته بود.

از سه سال پیش تاکنون که کلتگ احداث این بیمارستان به زمین زده شد ساخت این بیمارستان از روند چشمگیری برخوردار نبوده است. کندی اجرای این پروژه به حدی بود که باعث شد سال ۸۷ فریاد اعتراض نماینده آبدانان در مجلس شورای اسلامی نیز بلند شود و خطاب به وزیر سابق بهداشت بپرسد: «این اعتبارات کجا هزینه شده است؟»

وزیر بهداشت نیز در پاسخ به این نماینده گفته

سال پنجم ■ شماره ۱۱۵۷ ■ دوشنبه ۲۰ دی ۱۳۸۹

عقبه روشن حالا در دید جهانیان نمی‌تواند به عنوان شهری با معماری ایرانی اسلامی که نشانه هویت معماری ما بوده، مطرح شود. به اعتقاد او این اقدام دهن‌کجی به هویت یزد است.

مدیر کل یزد: به میراث فرهنگی ربطی ندارد

مسوولان کنونی اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری یزد اما نظر دیگری دارند. آنها می‌گویند متولی در خارج از محدوده بافت تاریخی سازمان مسکن و شهرسازی است و باید در این مورد از آنها پرسش کرد اما در مورد اینکه این بیمارستان منظر بافت تاریخی را مخدوش کرده چیزی نمی‌گویند و در جایی که حتی تصاویر گویای این مورد است، آن را نمی‌پذیرند. این البته در حالی عنوان می‌شود که از نظر سازمانی مانند مسکن و شهرسازی رعایت منظر شهرها اهمیت چندانی ندارد و این به طور خاص باید دغدغه متولیان میراث فرهنگی باشد. «بهرام رضایی» مدیرکل اداره میراث فرهنگی استان یزد در این باره می‌گوید: «میراث فرهنگی تنها در محدوده بافت تاریخی اظهار نظر می‌کند که در خارج از بافت باید از مسکن و شهرسازی

انجام نمی‌شود، وزارت مسکن باید پاسخگو باشد. او می‌گوید بافت تاریخی یزد بیش از ۷۰۰ هکتار

استان‌ها ۱۵

◀ **گزارش کی‌شاه**

زنجان بالاترین نرخ تلفات گاز گرفتگی را به خود اختصاص داد
اتفاق‌های مرگبار با بی‌احتیاطی‌های کوچک

«استان زنجان بالاترین میزان مرگ و میر ناشی از مسمومیت گاز منوکسیدکربن در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت را در کشور دارد.»

این مهم‌ترین خبری بود که مدیرکل پزشکی‌قانونی استان زنجان در مصاحبه مطبوعاتی خود عنوان کرد.

وی گفت: ۲۲ نفر طی سال گذشته در استان بر اثر مسمومیت گاز منوکسیدکربن فوت کردند. ۱۳ نفر در زنجان، هفت نفر در ابهر، یک نفر در خرمدره و یک نفر در خدابنده به همین دلیل جان خود را از دست دادند که نسبت به جمعیت، استان زنجان رتبه اول را در مرگ‌های خاموش دارد.

مهدی فروزش با مقایسه سال ۸۸ نسبت به مدت مشابه سال گذشته گفت: با افزایش ۲۲ درصدی متوفیات در این بخش مواجه بوده‌ایم که همراه با پایین رفتن دمای هوا و بالا رفتن میزان استفاده از لوازم گرمایشی میزان مرگ و میر ناشی از گازگرفتگی و مسمومیت منوکسیدکربن نیز افزایش می‌یابد. با توجه به اینکه گاز طبیعی دارای نشانه و علائم هشداردهنده است، متوجه شدن انسان به نشت گاز طبیعی نسبت به گاز منوکسیدکربن آسان‌تر است. در این مورد مسوولان ذی‌ربط باید هشدارهای لازم و آموزش‌های مورد نیاز را بیش از گذشته در راستای کاهش آمار تلفات و پیشگیری از آن، برنامه‌ریزی و اجرا کنند.

همه منتظر صدای گریه نوزادی بودند که زندگی را فریاد می‌زند که مرگ بی‌صدا به خانه پا نهاد و مادر و فرزند را با هم در کام خود کشید. دکتر علیرضا عالی رئیس مرکز اورژانس زنجان این خاطره را از یاد نبرده است؛ خاطره زنی که با جتنیش به خاطر بی‌احتیاطی جان باخت. او گفت: وی به خاطر سردی هوا از زغال به عنوان وسیله گرمایش استفاده کرده و دچار مسمومیت با گاز منوکسیدکربن شد.

و بعد، از معلمی گفت که جابه‌جایی لوله بخاری باعث گازگرفتگی وی شد و برای همیشه جای خالی‌اش در کلاس‌های درس باقی ماند. به گفته او این اتفاق‌های مرگبار با بی‌احتیاطی‌های کوچک به بار آمده‌اند. بسته بودن دودکش، جابه‌جایی لوله بخاری و استقرار غیراصولی پکیج‌ها مواردی است که رعایت آنها می‌تواند از وقوع حادثه جلوگیری کند.

دکتر عالی در خصوص مناطقی که حادثه‌خیزتر است، گفت: در مناطقی که ساکنان آن از لحاظ شرایط اقتصادی وضعیت خوبی ندارند و تمامی اعضای خانواده در مکانی کوچک اجتماع می‌کنند، بیشتر این اتفاق می‌افتد.

وی افزود: در ۹ماهه اول سال ۸۹ در شهر زنجان ۴۲ مورد خبر مسمومیت به اورژانس گزارش شده که ۹ مورد از آنها منجر به فوت شده است.

به اعتقاد او اطلاع‌رسانی به مردم و ایجاد حساسیت در آنها برای استفاده از لوازم استاندارد می‌تواند راهکار خوبی باشد.

«گاز منوکسیدکربن، قاتلی بی‌رحم است.» رئیس مرکز اورژانس زنجان با تأکید بر این مطلب افزود: این گاز مستقیماً روی سیستم عصبی انسان‌ها تأثیر می‌گذارد و هوشیاری وی را سلب می‌کند. کسانی که قبل از اورژانس به محل حادثه می‌رسند، باید وی را از محل خارج کرده و مصدوم را به صورت نیمه‌نشنسته نگه دارند تا متخصصان در محل حاضر شوند چرا که اقدامی بیش از این، می‌تواند لطمات بیشتری به مصدوم برساند.

اما کارشناس مسائل ایمنی و مصرف بهینه شرکت گاز استان زنجان نظری جز این دارد و معتقد است زنجان رتبه اول را ندارد.

نادر رابطی رئیس روابط عمومی شرکت گاز استان زنجان می‌گوید: طی سال گذشته نسبت به سال ۸۷، ۳۵ درصد کاهش تلفات داشته‌ایم. در سال ۱۳۸۷، ۱۳ نفر و در سال ۸۸، ۹ نفر در اثر گازگرفتگی گاز طبیعی جان خود را از دست داده‌اند. اگر پزشکی‌قانونی آماری جز این می‌دهد، به خاطر این است که تمامی تلفات گاز طبیعی، گاز مایع و دیگر سوخت‌های فسیلی نیز در آمارشان گنجانده شده است. آمارهای ما نشان می‌دهد سالانه ۳۵ تا ۴۰ درصد تلفات ناشی از گاز طبیعی کاهش می‌یابد.

وی افزود: در این راستا شرکت گاز استان زنجان از سال ۸۷ شروع به آموزش اقشار مختلف مردم کرده است، به طوری که در سال ۸۷ حدود ۳۳ هزار نفر از مردم در مساجد آموزش دیده‌اند. در سال ۸۸ حدود ۴۷ هزار و ۳۲۵ نفر چهره به چهره مورد آموزش قرار گرفته که ۱۵ هزار نفر از آنها دانش‌آموز بوده‌اند.

او با تأکید بر اینکه آموزش در این موارد می‌تواند بسیار کارساز باشد، گفت: به همین دلیل در سال ۸۸، ۳۵۰ هزار مورد اقلام فرهنگی توسط شرکت گاز استان زنجان تهیه و در سطح شهر توزیع شده است. ما به درخواست مردم از محل کشت‌وشان بازدید کرده و اشکالات فنی را برطرف می‌کنیم. نادر رابطی با اشاره به اینکه در استان زنجان ۱۶۲ هزار نفر خاور از گاز طبیعی استفاده می‌کنند، اظهار داشت: عدم یاد بودن دودکش به‌خصوص در خانه‌هایی که ساخت و ساز صورت می‌گیرد، استفاده از آبگرمکن دیواری در فضاهای کوچک، گرم کردن محل زندگی با لوازمی چون پلوپز و روشن بودن آبگرمکن هنگام ترک منزل از جمله عواملی است که می‌تواند باعث مرگ شود.

◀ **کهن**

واردات هشت قلاذه کروکودیل برای نخستین بار به کشور ایسنا:مدیرکل دامپزشکی استان هرمزگان از ورود هشت قلاذه «کروکودیل» شش تا هفت‌ساله از کشور مالزی به مزمرعه «نوپک» در جزیره «هنگام» خبر داد. «بنبح‌الله غریب» در این رابطه به خبرنگاران گفت: این هشت قلاذه کروکودیل به منظور تکثیر و پرورش با شرایط بهداشتی و قرنطینه‌ای وارد کشور شده است. وی با اشاره به شرایط مناسب آب و هوایی پرورش کروکودیل در آب شور تصریح کرد: مزمرعه نوپک در جزیره هنگام نخستین واحد تکثیر و پرورش این آبری در کشور است که از شرایط آب و هوایی مناسبی در راستای پرورش کروکودیل آب شور برخوردار است.

غریب تصریح کرد: تکثیر و پرورش کروکودیل در جزیره هنگام علاوه بر افزودن به جاذبه‌های گردشگری در این جزیره، از ارزش‌های اقتصادی و تجاری بالا برخوردار بوده و باعث اشتغال‌زایی برای مردم این منطقه خواهد شد.

مدیرکل دامپزشکی هرمزگان با اشاره به ارزش‌های اقتصادی کروکودیل گفت: پوست این حیوان از نظر مرغوبیت جزء باکیفیت‌ترین پوست‌های صنعتی جهان محسوب می‌شود و سالانه ۱/۵ میلیون جلد پوست این آبری در دنیا خرید و فروش می‌شود. به گفته وی امروزه تولید و تکثیر و پرورش کروکودیل در ۵۰ کشور جهان رایج است و از گوشت، پوست، استخوان و سایر اندام‌های این آبری برای کاربردهای متعدد پزشکی و صنعتی در دنیا استفاده می‌شود. واحد پرورش کروکودیل «نوپک» در جزیره هنگام با ۱۳۰۰ متر مربع استخر پرورشی و محل کشتار در زمینی به مساحت بیش از دو هکتار احداث شده است.

سال پنجم ■ شماره ۱۱۵۷ ■ دوشنبه ۲۰ دی ۱۳۸۹

تعدیل شود؟ این ساختمان تنها حریم منظری نسا را مخدوش کرده بود که دادگاه حکم به تعدیل آن داد و حالا این بیمارستان هم همان شرایط را دارد.

بیمارستان هشت‌طبقه شهید رهنون در مجاورت بافت تاریخی یزد و در منطقه‌ای واقع است که معماری دوران اول پهلوی در آن بر جای مانده است. در واقع این بیمارستان بر روی یکی از ساختمان‌های تاریخی دوره پهلوی ساخته شده است. این پرسش به وجود می‌آید که آیا لزومی داشت این بیمارستان در این منطقه و در جایی که هم منظر بافت تاریخی را بر هم می‌زد و هم بر یک ساختمان تاریخی از دوره پهلوی اول قرار داشت، ساخته شود؟

تعلل در تدوین ضوابط حریم منظری

«محسن حاجی‌سعید» دبیر تشکل‌های گردشگری یزد در مورد ضرورت ساخت بیمارستان هشت‌طبقه در این منطقه یزد به شرق می‌گوید: «هیچ لزومی نداشته که این بیمارستان در این منطقه ساخته شود آن هم در ابعاد هشت‌طبقه.» او اضافه می‌کند که این بیمارستان اساساً هیچ مجوزی برای ساخت از شهرداری یزد نگرفته است.

او می‌گوید: «درست است که این بیمارستان در محدوده بافت تاریخی نیست اما بافت تاریخی یک حریم منظری دارد که برای مثال اگر در میدان امیرچخماق بایستید و بخواهید نگاهی به بافت تاریخی بیندازید، در سمت چپ و در مجاورت بافت یک ساختمان هشت‌طبقه می‌بینید که سر بر آورده است.» و اضافه می‌کند که این به علت تعلل مسوولان است که هنوز ضوابطی در مورد حریم منظری بافت تاریخی تعیین نشده است.

به گفته «حاجی سعید» بیمارستان بر روی یک بنای تاریخی از دوره پهلوی قرار گرفته که اگر این بنا هم ثبت شده بود، دانشگاه علوم پزشکی نمی‌توانست به این سادگی در آن ساخت و ساز کند که در این میان باز هم تعلل مسوولان میراث یزد به چشم می‌خورد. او در مورد برخورد منفعلانه اداره محیط زیست یزد که معتقد است ساخت این بیمارستان در داخل بافت تاریخی نبوده و اساساً اداره میراث نباید در این مورد پاسخگو باشد، می‌گوید: «اداره میراث باید اعتراض کند به علاوه اینکه اداره میراث باید ضوابطی در مورد حریم منظری بافت تاریخی داشته باشد و باید در این مورد پیگیری کند.» او می‌پرسد: «مسوولان میراث یزد چه می‌کنند که در طول همه این سال‌ها هیچ ضابطه‌ای برای اطراف این بافت تاریخی تدوین نشده است؟»

بافت تاریخی یزد با مساحت ۷۴۳ هکتار و ۵۰۰ هکتار حریم به شماره ۱۵۰۰ و در تاریخ ۸۴/۱۲/۱۶ در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسیده است. در بافت عمده آثار مربوط به دوران سلجوقی تا پهلوی است.

● مساحت-مبنای داری (ایلام) ●.....

به همین خاطر به صورت مستمر به انجام آزمایش‌های خونی نیازمندم و به نوعی با این مسائل درگیر هستم.»

این مادر ۳۵ساله انجام آزمایش‌های معمولی در آزمایشگاه‌های ایلام را تا حدودی دقیق می‌داند اما آزمایش‌های تخصصی، جراحی‌های حساس و مراقبت‌های بهداشتی و درمانی را در این شهر به سبب محدودیت امکانات بیمارستانی و نبود کادر پزشکی مجرب دقیق نمی‌داند.

او برای این نوع آزمایش‌ها به شهر کرمانشاه یا تهران می‌آید. وی ایلام را در رابطه با مسائل پزشکی اینچنین معرفی می‌کند: «شهر پزشکان...مطب‌هایی با اتاق‌های بی‌در، بی‌بنجره و گاه بی‌صندلی که هوای آلوده به تنفس ده‌ها مریض، انسان سالم را نیز بیمار می‌کند.» رئیس بیمارستان و زایشگاه خصوصی کوثر می‌گوید: «مطب پزشکان با سابقه طولانی در ایلام، اغلب ساختمان‌های کلتگی با قدمتی ۵۰ساله هستند که ساعت‌ها انتظار برای بیمار در آن فضای کهنه و نمور، بسیار عذاب‌آور و دردناک است.»

او اتاق آندوسکوپی مطب تنها فوق تخصص گوارش استان را یک انباری معرفی می‌کند: «کلنی پسر از محلول ضدعفونی و مملو از لوله‌های خرطومی است. گویا از حلقوم این بیمار به آن بیمار و بدون رعایت بهداشت

اولیه آندوسکوپی انجام می‌پذیرد. نه بیمار را لباسی مخصوص می‌پوشانند و نه پزشک و پرستار را لباسی است. گویا جناب دکتر برای انتقال بیماری به دیگران مطب زده است. در بعضی مطب‌ها به جای ملحفه برای تخت معاینه از کیسه زباله استفاده می‌شود.»

پزشکی و دیگر متولیان بهداشتی و درمانی استان را گرفتار روزمرگی و انفعال خواند و تصریح کرد: «سوهمدیریت و عدم نظارت مسوولان، عامل اصلی این آشفته‌بازاری مراکز درمانی، مطب‌های خصوصی و بیمارستان‌های استان است که اگر نظارت مستمر و مدیریت صحیح و کارآمد در این حوزه حاکم شود و بودجه‌های بهداشتی و درمان‌های حاصله به صورت کامل مدیریت شوند، قطعاً مشکلات درمانی استان مرتفع خواهند شد» یک دکتر دندانپزشک ۴۰ساله ایلامی درباره حوزه درمانی و بهداشتی در شهرستان‌های جنوبی ایلام می‌گوید: «شهرستان‌های جنوبی استان از جمله دهلران، آبدانان و همچنین شهرستان‌های شیروان، چرداول، ایوان غرب و مهران با مشکلات بسیاری در حوزه درمانی و بهداشتی مواجه هستند. هرچند ایوان و شیروان چرداول به سبب نزدیکی مسافت به شهرستان ایلام، اغلب مشکلات درمانی و پزشکی خود را با مراجعه به شهرستان ایلام مرتفع می‌سازند اما اغلب موارد بیشترین مراجعین به مراکز درمانی در مرکز استان، از شهرستان‌های دوارفتاده و فاقد حداقل امکانات پزشکی و بیمارستانی هستند.»

منصور به خاطر همین مسائل برای عمل دست همسرش به ایلام آمده است. او می‌گوید: «می‌رسیدم به خاطر شرایط نامناسب در آبدانان همسر دچار بیماری‌های مضاعف شود.» شهین ساکن شهر ایلام در مورد وضعیت بهداشتی و درمانی شهر ایلام می‌گوید: «از ۱۷سال پیش به نوعی بیماری خونی گرفتارم

